

Har vi det kun i munden?

-diakoni med konfirmander.

Undervisningsoplæg til 2 x 2 timer + praktik- og konkurrencemulighed.

Formål

Medmenneskeligt ansvar og diakoni er en uadskillelig side af kirken, menigheden og det liv, den kristne tro engagerer mennesker i. Det må derfor også være en uadskillelig side af konfirmationsforberedelsen, der er kirkens elementære dåbsoplæring.

Nærværende materiale er udviklet i et samarbejde mellem Århus Stiftscentral, Folkekirkens Konfirmandcenter og Kirkens Korshær, for at hjælpe med at sætte diakoni på undervisningsplanen i landets konfirmandstuer.

Kirkens Korshær blev stiftet i 1912 og er dermed en af de ældste og mest markante diakonale organisationer i folkekirken. Kirkens Korshærs betydning har gennem alle årene været og er fortsat enorm – for de udsatte, selvfølgelig først og fremmest, men også for folkekirken og dens selvforståelse og placering i samfundet.

Materialet handler først og fremmest om, hvad kristen tro er og betyder, og

kaster i den sammenhæng lys ind over menneskesyn og ansvar. Temaet kan, for nogle konfirmanders vedkommende, komme til på en særlig måde at handle om deres egen virkelighed. Det er vigtigt, at underviseren er opmærksom på det forhold, så undervisningen ikke får utilsigtede konsekvenser til gene for nogen.

Undervisningsforløbets mål

Diakoni er en 3.trosartikels-sammenhæng. Det er altså ikke bare noget, man som døbt kigger på eller hører om, men noget, man selv er en del af. Undervisningsmaterialet lægger på alle måder op til, at konfirmanderne skal erfare i praksis og ad den vej vinde viden og forståelse for etik og kirkens diakoni og de udfordringer til dem selv som kristne og del af samfundsfællesskabet, som virkeligheden stiller.

Konfirmanderne skal således gøre sig praktiske erfaringer med emnet både i og uden for konfirmandstuen, det sidste ved at opsøge og have "praktik" i en diakonal sammenhæng, enten i Kirkens Korshærs butikker eller i anden lokal sammenhæng (ældrecentre, besøgstjeneste, lektiecaféer, indsamlinger mm.).

Samtidig er "praksis" på en anden måde undervisningsprojektets vanskelighed. Det er et adelsmærke i Kirkens Korshær – som også i dette materiale – at "de udsatte" ikke kan være "iagttagelsesgenstande", som lader sig udstille. Derfor har projektet på det felt forsøgt at gå andre veje – at forsøge at lade konfirmanderne komme på hold af de udsattes virkelighed gennem en filmet faktions-skæbnefortælling og den autentiske billedserie "Hilsen fra virkeligheden".

Film-skæbnefortællingen er i grundtræk en barsk, autentisk virkelighedshistorie, men den er ikke slagkraftig på den måde, en teenager kender det fra mange TV-dramaer, der kan holde dem foran skærmen. Billedserien er ikke en nyheds-fotojournalist, der fremstiller de udsattes virkelighed, så det sælger aviser, og en 13-15-årig spærrer øjnene op og siger "wow". Det er de udsatte selv, der fortæller, hvordan de ser og ønsker at præsentere deres egen virkelighed. Deri ligger billedernes autenticitet. Det gør dem ikke nødvendigvis underholdende eller dramatiske, selv om de udsattes virkelighed nok til tider kan være det. Det er de udsatte, der har valgt motiverne, og de vil ikke nødvendigvis vise os det allergrimmeste fra deres tilværelse! Autenticiteten ligger netop i, at billederne ikke lever op til konfirmandernes forventninger eller fordomme om bunden af samfundet.

Der er både blomster og mobiltelefon – men samtidig med en næsten knugende ensomhed, som billederne bevidner. Hvis underviseren skaber et rum til eftertanke og bruger den rigtige musik, rammer netop autenticiteten et eller andet i konfirmanderne. Børnehavebørn er i stand til at aflæse ensomhed og sorg i et maleri – forhåbentlig har man ikke allerede som 13-15-årig mistet den evne. Hvis det er tilfældet, er det netop på sin plads, at man i konfirmandstuen forsøger at genvinde evnen til den stille refleksion og evnen til at blive ramt af noget, der måske ikke gør så meget stads ud af sig, men noget, som er et ærligt autentisk udtryk fra en række mennesker imellem os.

I.

Undervisningsvejledning

Vejledningen er bygget op som et konkret, "grydeklart" forløb. Der er link til en række supplerende opgaver, der alle kræver, at man sætter mere tid af til forløbet end 2 x 2 timer. De gråtonede afsnit er perspektiverende uddybning til underviseren af nogle af forløbets tematikker.

Salmeforslag:

DDS 52 Du, Herre Krist

DDS 68 Se, hvilket menneske

DDS 260 Du satte dig selv i de nederstes sted

DDS 368 Vintræ og grene

DDS 369 Du, som gir os liv

DDS 370 Menneske, din egen magt

Undervisningsgang 1:

a.

Billedserien:

[Hilsen fra Virkeligheden](#)

Delmål

At konfirmanderne fra begyndelsen får et vist forhold til de udsattes virkelighed, så de kan se den både som en del af en fælles virkelighed – og dermed et fælles ansvar – og som en for dem selv fuldstændig fremmed og ukendt virkelighed med de udfordringer, der ligger for ansvaret i det. Konfirmanderne skal forstå, hvad begrebet "udsat" dækker. Samtidig skal billedserien med velvalgt musik sætte en god, motiverende stemning for at arbejde med projektet.

Supplerende hjemmeopgave

Forberedelse til undervisningen - konfirmanderne laver en billedserie fra deres egen daglige virkelighed – [læs mere her.](#)

"Diakoniskiltet"

Optakt til billedserien

I undervisningslokalet er opsat et stort skilt, hvor der står en kort definition på "diakoni" som det perspektiv, undervisningsprojektet udfolder sig i. Skiltet introduceres til indledning for konfirmanderne: Hent skiltet – [klik her](#)

Konfirmanderne ser billedserien "Hilsen fra virkeligheden", hvor hjemløse fra Korshærens varmestuer med et éngangskamera har taget billeder af deres daglige virkelighed. Billederne vises på projektor i et meditativt forløb. Konfirmanderne skal ikke kommentere billederne undervejs – heller ikke indbyrdes.

Derefter vælger konfirmanderne hver et billede; underviseren kan have printet et antal billeder ud fra billedserien til at vælge imellem. Billederne kan også være printet ud og lamineret. De lægges i så fald på gulvet, og konfirmanderne går turen i række langs billederne nogle gange og får derefter til opgave at standse ved et billede, som har gjort indtryk på dem. Der kan kun stå én konfirmand ved hvert billede.

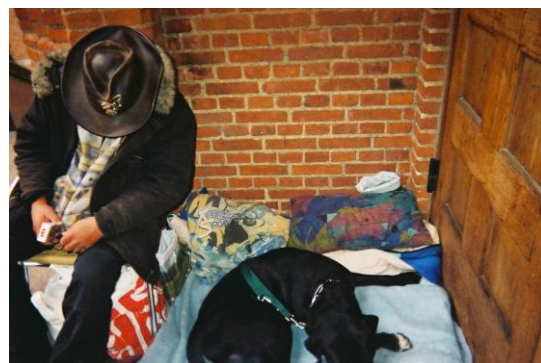
Når konfirmanderne har valgt et billede, skal de først finde, hvad der på billedet er til at genkende i forhold til den virkelighed, konfirmanderne bevæger sig i. Dernæst skal de finde alt det, der signalerer, at det kommer fra en virkelighed, som de ikke selv er i. Den udsattes virkelighed. Der finder

en drøftelse sted og forsøg på definition af begrebet "udsat" (sat udenfor).

Dernæst sætter konfirmanderne sig sammen i grupper på 3-4, der ud fra deres billeder digter en lille skæbnehistorie om det menneskeliv, der ligger bag billederne. Hvem er det? Hvor bor vedkommende? Hvad laver vedkommende? Hvori består "udsatheden"? Hvad er årsagen? Fortællingerne fortælles for de andre – og kommenteres kort.

Hvis der er tid til det, kan det være betydningsfuldt nu at se billedserien igen.

Der refereres tilbage til "Diakoni-skiltet" som det, der sætter opgaven i konfirmandstuen.

Billedserien bevidner den mangfoldighed, der ligger i begrebet udsat. Nogle udsatte overnatter på en bæk i parken, imens andre har en fin velordnet stue med en masse pynt og nips. Man kan altså med billederne lettere få skabt en forståelse af, at udsat ikke kun er det mere kendte: at være i kaos på bunden af samfundet i form af hjemløshed, psykisk sygdom, stofmisbrug etc., men også kan være ensomhed, at føle sig uden for fællesskaberne.

b.

Ansvar for andre

Delmål

At konfirmanderne i en aktiverende form henter sig en førstehåndsviden og gør sig personlige overvejelser over tematikken og dens udfordringer til dem som medmennesker og medborgere og døbte medlemmer af kirken.

I "quiz og byt"-form arbejder konfirmanderne med holdnings- og fakta-spørgsmål om ansvar for andre i den nære virkelighed og i samfundsvirkeligheden

"Quiz og byt" betyder, at konfirmanderne hver bliver udstyret med et spørgsmål på en lille seddel. Der skal være lige så mange spørgsmål, som der er konfirmander.

De går rundt mellem hinanden i lokalet med en hånd i vejret som tegn på, at de er åbne for at dele spørgsmål og viden med en anden. De finder den nærmeste, der også er klar, laver "klaske-hånd". Den ene stiller den anden det spørgsmål, vedkommende har på sin seddel. Den anden prøver at komme med et hurtigt svar. Spørgeren giver en kort kommentar – eller hvis det er et fakta-spørgsmål, så eventuelt det fakta-svar, der står ved spørgsmålet. Så er det den anden, der spørger efter svar. Derefter bytter de

to spørgsmål, som de så tager med videre; på den måde kommer konfirmanderne over spørgsmålene/svarene to gange. De giver hinanden hånd til tak for samtale og markerer igen, at de er klar til at møde andre. Det kører i 10 minutter – hvor det drejer sig om at nå så mange spørgsmål/svar som muligt.

Spørgsmål til udprint – [klik her](#)

- Hvem synes du, at du har et ansvar for til daglig?
- Hvad er en hjemløs?

Svar: Det er både dem, der ikke har noget fast sted at bo, og dem, der har en fast adresse, men f.eks. af psykiske grunde ikke kan klare at være hjemme hos sig selv.

- Vil du standse op, hvis du kom forbi nogen, der så ud til at have brug for hjælp?
- Hvad gør du, når du møder en tigger på gaden?
- Hvem skal sørge for dem, der er udsatte i samfundet?
- Kan man være hjemløs, selv om man har sin adresse et eller andet sted?

Svar: Ja, det kan man godt. Der er nogen, der lever på gaden, fordi de ikke kan klare at være hjemme hos sig selv

- Kunne du tænke dig at prøve at leve som hjemløs?

- Hvilke grupper af udsatte kan du komme på?

Svar: hjemløse, psykisk syge, fattige, stofmisbrugere, psykisk udviklingshæmmede, børn, flere??

- Er der nogle udsatte, der har større krav på at blive hjulpet end andre?

- Kender du nogen, der hjælper dem, der er udsatte?

Svar: kommunens socialforvaltning, læger og hospitaler, private omsorgsorganisationer (f.eks. Røde Kors, Red Barnet), kirken og kirkelige organisationer (Kirkens Korshær, Folkekirkens Nødhjælp, Caritas), almindelige mennesker som du og jeg

- Hvor mange hjemløse tror du der er i Danmark?

Svar: Der er mange forskellige måder at gøre tallet op på. Socialministeriet har anslået knapt 6000.

- Ved du, hvad Kirkens Korshær er?

Svar: En kirkelig organisation, der tager sig af udsatte i Danmark

- Hvem sørger for, at de ældre, der har svært ved at klare sig selv, får hjælp?

Svar: samfundet, men også en lang række frivillige

- Har vi ansvar for andre end dem, der bor i Danmark?
- Hvad er Folkekirkens Nødhjælp?

Svar: En kirkelig organisation, der tager sig af udsatte, først og fremmest uden for Danmark

- Kunne du tænke dig at blive frivillig hjælper for nogle af de udsatte?
- Hvad gør du med det tøj, de sko, de ting, som du ikke bruger mere – eller har for meget af?
- Har lysestumper en værdi?

Svar: Ja, de kan smeltes om til nye lys, der kan sælges og bringe penge ind til udsatte.

Svar: Ja, det kan sælges som genbrugstøj og bringe penge ind til de udsatte.

- Hvad tror du, at Jesus mente med at sige: Du skal elske din næste som dig selv?
- Kender du nogen, der er gode til at hjælpe andre?

- Hvem synes du, at du har mest ansvar for at hjælpe: din familie, dine venner, tilfældige i samfundet og verden?
- Er du parat til at sætte noget af dit eget til side for andre?
- Hvad kommer du på af årsager til, at nogle bliver udsatte eller hjemløse?
- Skal man altid prøve at hjælpe, hvis man støder på nogen, der har brug for hjælp?
- Er det OK for dig, at hjemløse, narkomaner og alkoholikere sidder på bænkene i gadebilledet?
- Vil det være OK for dig, hvis narkomaner eller psykisk syge flyttede ind i nabohuset?

C.

Den barmhjertige Samaritaner

(Lukasevangeliet kap. 10 v.25-37)

Delmål

Konfirmanderne skal kende, forstå og udfordres af Jesus' lignelse om den barmhjertige samaritaner mht., hvad kristen etik (næstekærlighed) går ud på, og hvad den er begrundet i, nemlig en overbevisning om, at Guds uforbeholdne, ubetingede og

ubegrænsede kærlighed til mennesker er udtrykt i Jesus, hans liv og død.

Teksten har siden kirkens begyndelse været nøgletekst for kirkens sociale omsorg for udsatte, jf. klostre, herberger, fattighuse. Gennem mere end 1000 års tilstedeværelse i Danmark og med kirkens historiske rolle i samfundsopbygningen og samfundsudviklingen ligger værdisættet stadig bag det danske samfunds grundforståelse af f.eks. sundhedssystemets og det sociale systems opgave og mål.

Eleverne læser fortællingen.

Det danner optakt til en drøftelse i plenum.

Lignelsen tegner billedet af, hvad næstekærlighed er i en kristen forståelse: ubetinget at hjælpe den, der er i nød. Men samtidig tegner lignelsen billedet af et menneske, der tilmed var villig til at ofre og betale alt for et andet menneske. Jesus selv. Kristen næstekærlighed og det etiske krav til et kristent menneske har i lignelsens fortælling sin begrundelse i Guds ubetingede kærlighed til alle mennesker, sådan som den ifølge den kristne tro er bevidnet i Jesus.

Supplerende opgave -

Konfirmanderne arbejder dramapædagogisk med Den barmhjertige Samaritaner - [læs mere her](#).

d.

Hvem er min næste?

Delmål

Ud fra lignelsens fortælleramme med spørgsmålet "Hvem er min næste?" og Jesus' ord "Gå du hen og gør ligeså" skal konfirmanderne erfare den etiske fordring i deres egen dagligdag og erkende en mulighed for at handle i forhold til den.

Konfirmanderne får en praktisk opgave til den følgende gang:

- at gøre noget godt for nogen
- at hjælpe nogen med noget, de ikke kan klare selv
- at gå på besøg hos en, som kunne have brug for det
- at skrive kort/brev/sms/mail til nogen, som vil blive glad for det
- at møde dagen/næsten med et smil
- at hilse, sige godmorgen og spørge til andres liv
- at være stille i 5 minutter, mens man lytter til en ven
- at beslutte sig for at gå i Brugsen og hjælpe en eller flere ældre ud med varerne i bilen
- at skrive en statusrapport på Facebook, der gør andre glade

- at bede en aftenbøn for nogen, der trænger

Konfirmanderne har ingen tilbagemeldingspligt om, hvad de har gjort – men skal måske have pligt til at melde tilbage til underviseren, at de har husket opgaven og fulgt den op. Det kunne være en anledning til at gøre lidt ud af overvejelser over "tillid" (-;

Supplerende opgave

Konfirmanderne arbejder med det kristne menneskesyn – [læs mere](#)

Undervisningsgang 2

a.

En skæbnefortælling - **Projektets youtube-film**

Delmål

Konfirmanderne skal finde de etiske fordringer, filmfortællingen stiller, og erfare nogle af deres egne og kirkens "operative" muligheder i sammenhængen.

Konfirmanderne ser filmen (tryk på billedet). Der standses ved afsnitsspørgsmålene i filmen, hvor konfirmanderne får mulighed for kort selv at reflektere over, hvad de vil svare på spørgsmålene, inden filmen ruller videre. Det handler om at sætte deres egne fordomme i forhold til virkeligheden.

Verdensdommen (Mattæusevangeliet kapitel 25 vers 31-46) læses højt for dem, mens de følger med i deres Bibel.

I to grupper skal konfirmanderne i et konkurrerende stafetløb til tavlen skrive så mange af de handlinger, Jesus nævner, som de kan huske.

Verdensdommen er en af de tekster, der tydeligst markerer, at Jesus virkelig mener det med næstekærligheden, ikke mindst over for de udsatte. Teksten rummer en didaktisk vanskelighed i forhold til målgruppen – omkring domsperspektivet. 13-15-årige kan let komme til at lade opmærksomheden hænge ved "dommen efter gerninger" som tekstens definitive udsagn. Den kristologiske tolkning ligger ikke umiddelbart inden for deres forståelsesramme. Sådan som teksten kan bruges ind i denne tematiske sammenhæng, er det derfor afgørende, at underviseren lægger den til, dvs. får gennemdrøftet med konfirmanderne, at domsperspektivet her handler om "den uopsættelige alvor", Jesus tillægger ansvaret for næsten, ikke mindst de svageste. Bl.a. skal den lille øvelse, hvor konfirmanderne skriver, hvilke handlinger de kan huske af dem, Jesus nævner, sikre, at konfirmandernes opmærksomhed bliver det afgørende sted.

I plenum drøftes spørgsmålet om, hvad det er for et krav, Jesus stiller, og hvad det konkret går ud på, og hvad betydningen er af det?

Konfirmanderne udgør i grupper forskellige af sognets menighedsråds-medlemmer. De skal nu opstille en "handlingsplan" i menighedsrådet for det menneske, hvis skæbnehistorie filmen har fortalt. Grupperne drøfter deres forslag indbyrdes og bliver enige om et fælles handlingsmål.

b.

Diakoni/Kirkens Korshær

Delmål

Konfirmanderne skal opnå en grad af fortrolighed med begrebet diakoni som et omfattende begreb, der handler om dagligdagen, og erhverve viden om Kirkens Korshær som et konkret og markant eksempel på folkekirkens organiserede diakoni.

Diakoni er et fremmedord for konfirmanderne. Fra undervisningens start har de haft definitions-onelinerne på skiltet i konfirmandstuen. Nu handler det om at vinde en fortrolighed med begrebet som udtryk for de særlige betingelser og måder, som kirkens sociale arbejde udfolder sig på.

Nogle konfirmander får i grupper til opgave at se på to citater af Kirkens Korshærs chef 1956-64 Haldor Hald fra det, der stadig er "grundbogen" for Kirkens Korshærs diakonale arbejde "Kirken der forarger". Citaterne kan printes ud [her](#)

"En kristen kirke må have plads for tolderne og synderne – og for forbryderne, skøgerne, narkomanerne og alle de andre, som livet er gået på."

"Derfor sprænger kirken alle grænser, som er sat i menneskelivet, de ydre og de indre. Den springer over

landegrænser, går ind bag jerntæpper og ænses ikke racernes strid og konkurrence. Økonomiske, sociale og end ikke moralske skillemure betyder nogen hindring for den."

Konfirmanderne skal i gruppen prøve at finde ud af, hvilket syn på mennesket og dets værdi der er i centrum og tæller i kirkens diakoni, og svare på, om det er forskelligt i forhold til det menneskesyn, der gælder i samfundet og i kammeratskabsflokken.

De skal blive enige om at kunne formulere en kort forklaring til de andre. Alle i gruppen skal være i stand til at gøre det.

De andre konfirmander googler i grupper:

Kirkens Korshær Hvem er vi?

og formulerer til de andre en "definition" på organisationens mål og menneskesyn. De skal bruge tre grundbegreber fra et af Kirkens Korshærs mottoer

- Nærvær
- Omsorg
- Respekt

og ud fra dem skrive tre definitoriske sætninger: Kirkens Korshær vil....., som præsenteres for de andre.

Det vil være underviserens opgave kort at udfolde det nærmere.

I denne sammenhæng er det vigtigt at få udfoldet, hvordan Kirkens Korshærs kristne menneskesyn afspejler sig i det sociale arbejde. Måske kan man profilere det ved at se Kirkens Korshær som en kontrast til det offentlige – her kan man f.eks. ikke komme anonymt, og ofte forventes der en eller anden modydelse til gengæld for den offentlige ydelse, der gives. Det skal ikke præsenteres som en kritik af det offentlige, der laver social sikring på et politisk kontraktsamfunds betingelser, men mere som et eksempel på, hvad det er, kirken kan, som det offentlige ikke kan. Det er væsentligt, at konfirmanderne får en forståelse for det solidariske menneskesyn, hvor menneskeværdet er givet ved blot at være til og ikke noget, der skal tilegnes. Konfirmanderne lever trods alt i et samfund præget af et mere elitært menneskesyn, hvor man hele tiden skal præstere for at vinde status. Kirkens Korshær er med andre ord ikke så optaget af brugernes forandringspotentialer, men vil med det kristne menneskesyn som fundament tilbyde et sted, hvor man kan finde hvile og omsorg, og hvor man ikke bliver mødt med krav om, at man skal være bedre eller mere handlekraftig. Derfor er et af Kirkens Korshærs mottoer for grundydelsen til de udsatte: Nærvær, Omsorg og Respekt.

Begrebsdefinitionen er optakt til, at eleverne arbejder med tekstuddrag og interview med tidligere chef for Kirkens Korshær Bjarne Lenau Henriksen, og et tekstuddrag af nuværende chef for det sociale arbejde i Kirkens Korshær, Stine Lene Hansen. Se tekst A side 12 og tekst B side 13. Man kan arbejde med tekst eller interview – eller se

interviewet og arbejde efterfølgende med teksterne.

Konfirmanderne sættes i grupper på fire. De læser teksterne, eventuelt højt. Derefter fordeler de interviewet/teksterne/dele af dem mellem sig og bruger hver for sig fem minutter på at notere/strege de ord under, som efter deres mening er de vigtige til forståelse af, hvad kirkens diakonale opgave ifølge interviewet/teksterne er.

Nu tager gruppen interviewet/teksterne én for én. Dem, der ikke har arbejdet med interviewet/teksten/tekststykket, skal på skift prøve at gætte et af de ord, der er blevet noteret/streget under af dem, der har arbejdet med den. Hvis vedkommende gætter rigtigt, skal den, der har streget ordet under, fortælle, hvad ordet siger om kirkens måde at drive socialt arbejde på. Hvis vedkommende gætter forkert, skal han eller hun selv prøve at forklare ordet – samt et af de ord, vedkommende selv har noteret/streget under i sin egen tekst. Det kan være, at den, der har noteret/streget under, bliver nødt til at forklare de sidste ord selv, hvis ikke de bliver gættet.

Derefter går gruppen videre til næste interview/tekst.

Tekst A

”- Fundamentet i diakonien er, at mennesket hjælper uden forbehold, uden betingelser, lige som den barmhjertige samaritaner, der hjalp den overfaldne op på dyret, rensede hans sår, forbandt ham og bragte ham til herberget, hvor han betaler for ham og endda sørger for, at hjælpen har lidt perspektiv ud i fremtiden, idet han lover at vende tilbage og betale en gang til, hvis det koster mere. Han følger sin omsorg til dørs, siger Bjarne Lenau Henriksen.

Han opfatter lignelsen som eksemplet over alle eksempler, fordi ingen jøde på den tid ville forvente, at samaritaneren stoppede og hjalp. Samaritanerens status var, som nogle fremstiller de fremmede i Danmark. Han var uren og udstødt.

- Alligevel stopper han op og sprænger alle grænser med sin gerning. Han yder den spontane, umiddelbare hjælp. Her tæller kun den nødstedtes nød og intet andet. Der er ingen bagtanker, ingen religiøs, politisk eller anden manipulation med i spillet – den nødstedte er jo slået halvt fordærvet og kan ikke kommunikeres med. Det er det dybeste og det inderste i enhver form for hjælp.

- Her er ingen dokumentation og evaluering. Han siger: Hvis du har brug for mere, så får du det.

Men han vil ikke have sine penge tilbage, hvis manden dør eller udskrives fra herberget en dag før. Bjarne Lenau Henriksen har altid opfattet den spontane, aktive her og nu hjælp som Kirkens Korshærs opgave.”

Poul Struve Nielsen: Fra samaritaner til farisæer.

Korshærsbladet 2008/7 s.3

Bjarne Lenau Henriksen
tidligere chef for Kirkens Korshær

<http://www.youtube.com/watch?v=LJ5r0fbg4O0>

Tekst B

Den nutidige måde at drive diakoni på er at være med til at bygge broer. Broer fra et sårbart menneske til en offentlig instans. Broer fra et isoleret familiemedlem til et fællesskab. Broer fra afmagt til for eksempel lidt mere selvhjulpenhed. Det handler rigtig meget om at skabe ejerskab over den livssituation, man er i, også selvom det er med meget små skridt.

Når man taler om moderne diakoni, er det selvfølgelig nødvendigt at forstå, hvad diakoni egentlig er.

Ordet stammer fra det græske ord diakonia, som betyder tjeneste, og kort sagt er det den del af kristendommen, som handler om at gøre noget godt for andre. Næstekærlighed er en vigtig del af diakonien.

Vi er forbundne, vi er alle sammen Guds børn, og vi stammer fra den samme kilde.

Men hvad er det så, der gør diakonien moderne? Det handler om, at hjælp ikke bare er noget, man giver fra sig, uanset om den, du hjælper, vil have det eller ej.

I dag går man ind med en hensigt om at gøre noget sammen med et andet menneske. Der er forskel på at gøre noget *for* et andet menneske og *med* et andet menneske, siger Stine Lene Hansen.

Det er samtidig vigtigt at lytte aktivt til, hvad den, der beder om hjælp, egentlig gerne vil have hjælp til. Det handler om at spørge ind, og det handler om at være til stede sammen med den anden og lytte til, hvad der bliver sagt. Når vi aktivt lytter, stiller vi også spørgsmål. Alle – uanset hvor de er i livet – kan give hjælp til andre.

Lige nu er det den for tiden stærkeste, der hjælper den for tiden svageste.

Stine Lene Hansen

Chef for det landsdækkende sociale arbejde i Kirkens Korshær

Der laves en plenumopsamling på gruppearbejdet, hvor nøgleordene for kirkens sociale arbejde "provokerende, protesterende og solidarisk" bliver profileret og fastholdt. Hvad betyder det – også i praksis? Opsamlingen er optakt til, at konfirmanderne bliver fordelt på/vælger sig ind på en række praktisk, diakonale opgaver:

II.

Praksis i Kirkens Korshær – eller andet lokalt, diakonalt arbejde

Det er en afgørende side af konfirmandstuens læringsprojekt, at konfirmanderne selv kommer i tjeneste. Dels giver det dem en paradigmatisk erfaring af, hvad frivilligt kirkeligt arbejde er, og hvad de kan give det, og hvad det kan give dem. Dels er det en reel diakonal indsats, der bliver ydet.

Praktikken vil typisk være "efter skoletid" eller i weekender. Der kan sigtes mod en praktikerfaring, som gøres af hele det samlede konfirmandhold. Men erfaringen kan være lige så betydningsfuld, hvis det er konfirmanderne, der to og to eller i lidt større grupper sendes i forskellig praktik.

Det er underviserens opgave – eventuelt i samarbejde med undervisere i nabosognenes konfirmandstuer i lokalområdet – at organisere praktikmulighederne for konfirmanderne.

Kirkens Korshærs arbejdssteder kan findes på www.kirkenskorshaer.dk

Idékatalog til lokal, diakonal praktik

Praktikken kan udformes som konkrete praksiserfaringer, eksempelvis

- **Modeshow med genbrugstøj.**

I rigtig mange lokalområder er der genbrugsbutikker. Konfirmandholdet kan forhøre sig i butikken, om de vil indgå et samarbejde omkring et modeshow. Overskuddet går til genbrugsbutikkens formål, der samtidig får reklame. Både drenge og piger kan – måske med forskelligt mål – fornøje sig med at klæde sig ud. Der kan være nogle på catwalken, som først og fremmest ser sjove ud, mens andre prøver at kreere en egentlig modeopvisning, måske med re-design og vintage. Der er samtidig en række opgaver omkring modeshowet, som skal tilgodeses. Information og PR, etablering af catwalk, eventuelt café-borde med let trakterement, musik m.m.

• Café-arrangement

I forbindelse med nogle af de strøg, hvor der færdes mange mennesker, kunne konfirmandholdet lave et café-arrangement med servering. Søg efter egnede lokaler. Måske er der en butik eller andet, der vil stille noget plads til rådighed. Der kunne pyntes op med billeder og symboler, der minder om de udsattes vilkår. Der skal laves kaffe/the og kage til at sælge. Der kunne samtidig være en række oplysende og underholdende indslag om ansvar for udsatte.

Arrangementet skal markedsføres i aviser og måske ved opslag og andet. Hvis det foregår på et offentligt sted, skal det anmeldes til myndighederne.

Overskuddet går til et projekt, der hjælper de udsatte.

• Indsamling af tøj, legetøj eller lysestumper

Kirkens Korshær har genbrugsbutikker, der omsætter tøj og legetøj. De har også uddeling af begge dele til udsatte og deres familier. Kirkens Korshær har også en virksomhed, hvor frivillige omstøber lysestumper til nye, smukke lys, som sælges.

Konfirmanderne kunne foranstalte en indsamling af tøj, legetøj og lysestumper – ikke kun fra deres egen private sammenhæng, men i større

målestok i lokalområdet. Det kan ske ved at stemme dørklokker med indsamlingsspande, som er dekoreret med reklame for formålet. Det kan suppleres med opsamlingsspande på steder, hvor mange færdes. Det skal i så fald aftales med stedet. Måske kan man lave et centralt indsamlingssted i en weekend, hvor der samtidig blev solgt genbrugslys fra Kirkens Korshær.

Man kunne også lave indsamling af lysestumper i forbindelse med kyndelmisse og bede konfirmanderne om at arrangere en lysgudstjeneste, hvor de ved indgang/udgang indsamler lys og sælger Korshærens lys sammen med uddeling af korshærsfoldere. I den forbindelse kan konfirmanderne også få tanke på de udsatte i den kolde tid, hvor det at være hjemløs er en endnu hårdere belastning.

• En indsats på det lokale plejehjem.

Der ligger plejehjem og dagcentre med tilknytning til alle sogne.

Konfirmanderne vil næppe kunne indgå i det daglige arbejde på plejehjemmet, men måske i sociale og kulturelle opgaver.

Konfirmanderne kan hjemmefra have forberedt noget, som de forærer til de ældre ved besøg på stuerne. De kan stå for en sangtime eller et andet kulturelt indslag i forhold til målgruppen. De kan være besøgsvenner

for en dag. De kan hjælpe med sms-instruktion. Det skal aftales med de enkelte plejehjem/dagcentre.

- **Lektiehjælp**

Der kan være brug for lektiehjælp til læsesvage eller børn med andet modersmål end dansk. Måske er der sådan nogle steder brug for hjælp – også til mere end den ene dag.

- **En dag som frivillig i Kirkens Korshærs arbejde**

Både i genbrugsbutikkerne og på lagrene i kommunens byer er der hver dag frivillige, som arbejder.

Konfirmanderne kunne indgå i en række opgaver som tøjsortering, pakning, design af udstilling, flytning af varer osv..

- **Aktiv deltagelse i arrangement i Kirkens Korshær**

Konfirmanderne kunne måske være med til et aftenarrangement i byarbejdet i Århus – fx i forbindelse med den månedlige korshærs-gudstjeneste. Her kunne de forberede et måltid eller kaffebord sammen med de frivillige og deltage i aftenarrangementet.

- **Nabohjælp**

Der kan i lokalområdet organiseres nabohjælp for en dag med hjælp til indkøb, havearbejde, besøg.

- **Læserbrev, der advokerer for de svage**

Konfirmanderne kan til kirkebladet, skolebladet, et af de lokale blade eller en hjemmeside, der bliver læst, skrive indlæg til solidaritet og støtte for de svage. Der kan også sættes bannere op på kirkemuren.

- **Gaveindpakning til indsatte**

Konfirmanderne kunne i konfirmandstuen pakke julegaver ind til indsatte i arresthusene eller til brugerne i varmestuerne.

- **Indsamling af genbrugsgenstande**

Udover indsamling af tøj og lysestumper kunne de også indsamle pæne lamper eller ting og sager til genbrugsbutikkerne.

Konfirmandprojekt i Århus stift i anledning af Kirkens Korshærs 100 års jubilæum, udarbejdet i et samarbejde mellem Århus Stiftscentral, Folkekirkens Konfirmandcenter og Kirkens Korshær

Materialet er redigeret i december 2023 af Tue Nielsen, Marianne Karlsmose og Lone Kofod Jensen for Kirkens Korshær.